

Referat Arbejdsgruppemøde for Certificering

Torsdag d. 30. marts 2023

Sted: Vestjyllands Andel, Industrivej Nord 9B, Herning

Deltagere: Frede Helle (Brdr. Ewers), Ole Lykke (Nordic Seed), Arne Dilling-Hansen (Barenbrug), Jim R. Nielsen (DLF), Michael Pedersen (Vestjyllands Andel), Carsten H. Jørgensen (DSV), Sigyn Valgrind (DSV), Keld Caspersen (DLG), Lisbet Vestergaard (DLG), Birthe Arleth (DLF Beet Seed), Heidi Larsen (DLF Beet Seed), Lars Svendsen (DSV), Jørgen Hansen (DLF), Henrik Skovgaard Larsen (Barenbrug), Hans Peder Lauridsen (Danish Agro), Peter Krog-Meyer (Feldsaaten Freudenberger), Mads Falk Thomsen (Hornsyld Købmandsgaard), Poul Møller (Hornsyld Købmandsgaard), Elzbieta Orłowska (Eurofins), Lisanne Kjær Wieland (Nordic Seed), Søren Houmann (Sejet Planteforædling), Jens-Olav Høst Hansen (Vikima), Claus Rasmussen (Vandinter Semo), Gitte Kragh Larsen (ECS Eurocargoservices), Merete Buus (Landbrugsstyrelsen), Amanda Blichert Christensen (Landbrugsstyrelsen), Gerhard Deneken (TystofteFonden), Anne Kirkhoff Samsøe (TystofteFonden), Claire Mouillet (TystofteFonden), Jeppe R. Andersen (TystofteFonden), Maria Hillerup Jensen (TystofteFonden) og Sanne B. Blinaa (TystofteFonden).

Jeppe R. Andersen (TystofteFonden) var mødeleder.

I alt 27 firmarepræsentanter fra 19 virksomheder, 2 repræsentanter fra Landbrugsstyrelsen, samt 6 deltagere fra TystofteFonden.

1. Velkomst v/TystofteFonden

Jeppe bød velkommen, præsenterede sig selv – Ny certificeringskoordinator ved TystofteFonden.

2. Virksomheden Vestjyllands Andel, v. CCO Jeppe Tokkesdal VA

Jeppe Tokkesdal præsenterede Vestjyllands Andel - opbygning og fokusområder.

3. Nyt fra TystofteFonden

Gerhard lagde ud med at bede arbejdsgruppen om at byde ind på "Hvad er kvalitet i frø og opformeringsmateriale for Jer?" Opfordringen kom på baggrund af deltagelse i 50 års dagen for brancheudvalget for frø, hvor skåltalerne kredsedede omkring "kvalitet" uden rigtigt at give et bud på hvad omhandler frøkvalitet. Uvidenskabeligt resultat af brainstorm er vedhæftet referatet.

Præsentation af Jeppe.

Det gik godt med den lille bølge af avlsanmeldelser af vintersæd, tak for det.

Årsrapport 2022 ligger snart på vores hjemmeside.

Certificeringen afventer den store bølge af avlsanmeldelser.

4. Frister for Avlsanmeldelser 1. maj og 15. maj – gerne før

1. og 15. maj – Vi er klar, men husk checklisten på hjemmesiden og send meget gerne importdokumentation på udlægspartierne i forvejen, så vi får så partier som muligt landet på fejllisten.

5. Frister for kontrolmarken 1. maj og 1. juni

Husk at tjekke de mails vi sender om bestilte og modtagne prøver til kontroldyrkning. Hvis en prøve/et parti figurerer på listen "ej modtaget" og I mener, den skal kontroldyrkes og er sendt, så tag endelig kontakt til os!!

6. Avlskontrollørkurser 2023, herunder ny Instruks for avlskontrollører

Møde for erfarne avlskontrollører d. 2. maj og kursus for nye avlskontrollører d. 3. maj. Yderligere information og tilmeldingsblanketter findes under: certificering - kurser på vores [hjemmeside](#).

"Instruks for avlskontrollører 2023" er opdateret og ligger tilgængelig under: certificering – avlskontrol - instruks på [hjemmesiden](#).

7. Kommende ISTA-audit 2023, herunder ny Instruks i prøvetagning

TystofteFonden auditeres til august og i den forbindelse indhentes dokumentation fra virksomhederne.

Opdateret version af "Instruks i Prøvetagning af frø" er under udarbejdelse, og målsætningen er at den kan publiceres "i god tid" inden vi har ISTA-audit. Når den nye version er klar, informeres herom i nyhedsmail. Derudover udsendes instruksen til alle prøvetagere, som skal kvittere for modtagelsen.

8. Nyt fra Landbrugsstyrelsen

Den 8. maj kl. 13.00-15.00 er der online-møde om ISTA's forslag til regelændringer 2024. Der sendes invitation ud til laboratorierne.

Revision af EU-regulering forslag forventes i juni – Rammeloavgivning med alle de generelle krav – derefter kommer detaljerne i afledte retsakter. Vi forventer 2 forordninger om hhv. frø og planteforneringsmateriale, herunder landbrugs- og grøntsagsarter samt om forstligt formeringsmateriale.

Vi kender ikke de endelige forslag, men vi forventer, at krav til økologisk heterogent materiale også vil gælde ikke-økologisk materiale. Frø til hobbybrug vil blive undtaget, og formentlig undtages også udveksling mellem "seed conservation networks" samt "in kind". Landbrugsstyrelsen sender udkast til forordninger i høring så hurtigt som muligt efter offentliggørelse, da der forventes ganske kort høringsfrist.

9. Bekendtgørelser

Vi forventer at ændre sortlistebekendtgørelsen 1. juli 2023. De andre bekendtgørelser planlægger vi at ændre pr. 1. januar 2024, hvor der indsættes regler om delegation af ansvar for plantesundhedskontrol, vandindholdsbestemmelserne justeres, og anmeldelsesfrist ændres for bakkesvingel, fåresvingel, rødsvingel samt rajsvingel til 15. april af kontrolhensyn. Desuden foretager vi ensretning af bekendtgørelser og vejledninger, fx i forhold til særregler for laboratorieanalyser.

10. Ny virksomhedsvejledning om handel med frø mm

Der er kommet 3 nye vejledninger:

[Virksomhedsvejledningen](#)

[Hobbyvejledningen](#)

[Vejledning om brugen af plantepas](#)

Når virksomhederne begynder at bruge de nye vejledninger, så send gerne jeres kommentarer til Landbrugsstyrelsen, da vejledningerne fremadrettet skal revideres en gang om året.

11. Udfordringer med fremkommelighed i økologiske marker

På baggrund af henvendelser fra avlskontrollører i sæson 2022 blev der fra TystofteFonden rejst spørgsmål om hvorvidt adgangen til/i økologiske fremavlsmarker, af fx markært, kan forbedres. Avlskontrollørernes mulighed for besigtigelse af avlsarealet og mangel på samme, kan medføre at det ikke er muligt at vurdere, om avlsnormerne er overholdt.

Udfordringen er umiddelbart ikke kendt blandt virksomhedernes kontrollører. Forslag omkring inspektionsspor blev ikke afklaret. Ved behov, dvs. henvendelser fra avlskontrollører, tages spørgsmålet på igen.

12. Indberetninger og anmeldelser typiske fejl og mangler

Gennemgang af de mest typiske fejl og mangler omkring indberetning af partier.

Fremlagte eksempler kan ses på vedhæftede PowerPoint.

13. Mulighed for opdeling af FRØ-6 statistik i

konventionel/økologisk avl – forslag fra DLF

Ønske fra DLF om at opdele data for konventionel og økologisk i statistikken FRØ-6.

Der var tilkendegivelse fra et par virksomheder, om at det ville give god mening at opdele statistikken. Næste gang der udsendes statistikker opdeles disse hvor det er relevant.

14. Forslag om stedfæstelse af avlsarealer.

TystofteFonden foreslår at avlsarealer stedfæstes med GPS koordinater.

Vikima foreslår GPS koordinater ved indgang til marken (Stemmer overens med hvordan landsforsøgene gør det). DLG: Hvordan gør man det med fx 7 marker på en anmeldelse? TystofteFonden: der kan angives 'ubegrænset' antal GPS koordinater per avlsareal.

Generelt er det vigtigt, at virksomhederne sørger for, at der er korrekte og opdaterede kontaktoplysninger på avler og en adresse på avlsarealet. Det kan især være en udfordring for kontrollører fra landøkonomiske foreninger og TystofteFondens efterkontrollører.

15. Nyt FCS – Status

Gerhard fortalte om, hvor langt arbejdet med det nye FCS er, og hvad der skal arbejdes med i den nærmeste fremtid. Det næste TystofteFonden kaster sig over, er avlsanmeldelser, og her vil vi gerne have input fra 2-4 stykker af jer lige efter påske. Skriv til certificering@tystofte.dk.

Generelt vil der i det nye FCS indarbejdes en logisk rækkefølge i indberetningerne. For eksempel: 1) anmeldelse af Certifparti, 2) anmeldelse af Prøvetagning, 3) indberetning af Laboratorieanalyser. Dette vil sikre validering af data gennem hele certificeringsprocessen.

Tidligere er vi stødt ind i at forskellige firmaer indsender avlsanmeldelser med samme nummer/id. Det bliver fremadrettet et krav at avlsanmeldelser er unikke, fx vha. foranstillet firma-id.

I den gamle FCS findes en liste over sorter af markfrø, hvor der kan anvendes en nedsat prøvemængde til antalsanalysen. Listen udleveres til DSV og DLF-laboratorierne og hvis der er flere sorter, der kan gøre brug af nedsat prøvemængde skal disse godkendes.

I den nye FCS vil der blive kontrolleret om nedsat mængde er blevet anvendt i de dertil godkendte sorter.

16. Nedsat prøvestørrelse til laboratorieanalyser, ift. nyt FCS

Behandlet under ovenstående punkt.

17. Evt.

Lisbet (DLG): Ift. bejdsebehovsanalyse forholder DLG til ældre anbefalinger fra Plantedirektoratet. Er der nogle nyere anbefalinger/krav på området? Og er det i mellemtiden blevet muligt at skelne mellem bladplet og stribesygge i byg i laboratorieanalysen? Merete (LBST) oplyser, at hun ikke er bekendt med ændringer på området – og at det er Miljøstyrelsen og ikke Landbrugsstyrelsen, der er myndighed på dette.

Kerstin (NPZ): LimoLabel har ustabil/dårlig support, har nogen erfaringer med andre firmaer til at supportere? DLF oplyser, at de har lavet deres egne labels og fået godkendt hos TystofteFonden. Sigyn fortæller, at hun nåede at få kontakt til Bjarne Højer Jensen fra Schur Technology, der i hvert fald svarer på telefonen. Efter arbejdsgruppemødet har Carsten (DSV) meddelt, at DSV har kontakt

med Odense Seglmærke som kan 'lave alt det som LimoLabel også laver'. Man kan kontakte Lasse Vildrik på 30 56 06 88 eller mail: lv@segl.dk.

Jeppe (TF) kigger nærmere på LimoLabel-problematikken til næste arbejdsgruppemøde.

18. Næste møde

Landbrugsstyrelsen vil gerne lægge lokaler til næste møde i arbejdsgruppen i styrelsens lokaler i Augustenborg. Mødet bliver den 9. november 2023. Troels Battrup fra Landbrugsstyrelsen kan eventuelt fortælle om økologikontrollen.